

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»

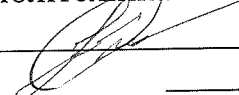
Додаток №2 до наказу
від 18.06.2021 року №246

ПОГОДЖЕНО

Голова первинної профспілкової
організації студентів,
аспірантів і докторантів
НУ «Запорізька політехніка»

_____ Андрій Іванченко
_____ 2021 р.

Голова студентського
самоврядування НУ «Запорізька
політехніка»

_____ Микита Соловійов
_____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради НУ
«Запорізька політехніка»

Протокол № 11/24
від 31 05 2021 р.

Голова Вченої ради

Володимир Бахрушин
18 06 2021 р

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Запоріжжя

2021 р.

Продовження додатку №2
до наказу від 18.06.2021 року №246

Обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол від 31.05.2021р. №11/21).
Надано чинності наказом в.о. ректора від 18. 06. 2021р. № 246

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок здобуття вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти.

1.2. Дуальна форма здобуття освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка» (далі – НУ «Запорізька політехніка», Університет) передбачає здобуття освіти, шляхом поєднання навчання осіб у НУ «Запорізька політехніка» з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – суб'єкти господарювання) для набуття кваліфікації вищої або фахової передвищої освіти на основі договору.

Здобуття освіти за дуальною формою є складником індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти і базується на рівноправному партнерстві здобувача, Університету та суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для здійснення практичного навчання здобувача освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття ним досвіду практичного застосування компетентностей та їх розвитку в умовах реальної професійної діяльності.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців, відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення впливу роботодавців та фахових об'єднань на освітній процес від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності сучасному змісту професійної діяльності;
- підвищення конкурентоздатності випускників НУ «Запорізька політехніка» в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до здобуття якісної освіти.

1.4. Права та обов'язки здобувачів освіти, Університету та суб'єктів господарювання під час організації здобуття освіти за дуальною формою визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та іншими нормативно-правовими актами.

1.5. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор від НУ «Запорізька політехніка» – посадова особа Університету, яка відповідає за організацію дуальної форми здобуття освіти та призначається керівником Університету.

Координатор від суб'єкта господарювання – посадова особа, яка відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається суб'єктом господарювання.

Куратор – педагогічний, науково-педагогічний працівник НУ «Запорізька політехніка», який контролює виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником Університету.

Наставник – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається суб'єктом господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та іншими нормативними документами.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

2.1. НУ «Запорізька політехніка» приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Ініціювати організацію навчання за дуальною формою можуть Університет, суб'єкти господарювання та здобувачі освіти.

2.3. Для організації здобуття освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, які мають матеріально-технічну базу та кадрові

ресурси, достатні для забезпечення якісного практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.

2.4. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм НУ «Запорізька політехніка». Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в навчальних планах та/або в індивідуальних навчальних планах здобувачів освіти.

2.5. НУ «Запорізька політехніка» відповідає за реалізацію освітньої програми в повному обсязі. Суб'єкт господарювання, що є партнером з організації дуальної форми здобуття освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях, а також, відповідно до договору, може брати участь в оцінюванні та атестації здобувачів вищої освіти.

2.6. НУ «Запорізька політехніка» має право організовувати навчання за дуальною формою для здобувачів освіти, які навчаються за денною формою та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у суб'єкта господарювання. При переході на дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування, а також стипендія та пільги, якщо такі є.

2.7. Процедура відбору здобувачів освіти для навчання за дуальною формою реалізують суб'єкти господарювання спільно із НУ «Запорізька політехніка».

2.8. Для організації здобуття освіти за дуальною формою Університет може використовувати різні моделі:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня відбувається навчання у НУ «Запорізька політехніка», протягом іншої частини тижня – на робочому місці);
- блочна модель: навчання у НУ «Запорізька політехніка» та на робочому місці відбувається за блоками (2 тижні, місяць, семестр, навчальний рік);
- інші.

2.9. Відносини між НУ «Запорізька політехніка», суб'єктом господарювання та здобувачем освіти з усіх питань організації здобуття освіти за дуальною формою регулюють це Положення, Положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти, затверджене Міністерством освіти і науки України, тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти.

2.10. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та/або індивідуального навчального плану здобувача освіти, та має становити від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно суб'єкт господарювання і Університет.

2.11. Облік виконання індивідуального навчального плану здобувача за дуальною формою здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка».

2.12. Оцінювання результатів навчання, здобутих здобувачем освіти на робочому місці здійснює НУ «Запорізька політехніка» спільно із суб'єктом господарювання.

2.13. Атестація здобувачів освіти здійснюється у формі, що визначена стандартом вищої освіти та освітньою програмою. У випадку проведення атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи, її тема погоджується із суб'єктом господарювання. Перелік питань для атестаційного іспиту може погоджуватися із суб'єктом господарювання відповідно до договору про дуальну форму здобуття освіти.

2.14. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома, академічна довідка).

2.15. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття освіти, визначає НУ «Запорізька політехніка» відповідно до законодавства.

3. ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

3.1. Підставою для переведення здобувача денної форми на навчання за дуальною формою здобуття освіти є його заява або, у разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, успішне проходження здобувачем освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із НУ «Запорізька політехніка», та підписання тристороннього договору і трудової угоди.

3.2. Після підтвердження від суб'єкта господарювання наміру щодо організації здобуття освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем освіти, НУ «Запорізька політехніка» готує тристоронній договір про дуальну форму здобуття освіти і спільно із суб'єктом господарювання розробляє та

погоджує індивідуальний навчальний план та програму навчання на робочому місці. Університет та суб'єкт господарювання можуть укласти додаткову угоду про співпрацю із іншими суб'єктами господарювання чи навчальними центрами для забезпечення здобувачеві освіти умов для здобуття визначених освітньою програмою результатів навчання.

3.3. Укладання тристороннього договору про дуальну форму здобуття освіти передбачає укладання із здобувачем освіти трудового договору.

3.4. Переведення здобувачів освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру або протягом 14 календарних днів від його початку, за наказом керівника НУ «Запорізька політехніка».

3.5 У разі передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування освітньої послуги (державне замовлення або за кошти фізичних та/або юридичних осіб).

4. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

4.1. Для НУ «Запорізька політехніка»:

4.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти за певними освітніми програмами НУ «Запорізька політехніка» приймає відповідні внутрішні документи, призначає координатора навчання від Університету, за необхідності може створювати необхідні структурні підрозділи.

4.1.2. Координатор від НУ «Запорізька політехніка»:

- організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає освітнім програмам і може забезпечити досягнення здобувачами програмних результатів навчання;
- ініціює та реалізує переговорний процес з суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;
- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;
- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх переведення з суб'єктами господарювання;
- організовує обговорення із суб'єктами господарювання змісту відповідних освітніх і навчальних програм, навчальних планів на предмет

забезпечення відповідності результатів навчання професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;

- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;

- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою;

- координує роботу кураторів;

- контролює проведення інструктажу здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;

- бере участь в аналізі результатів навчання та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції керівництву Університету щодо її поліпшення.

4.1.3. Куратор:

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи вимоги освітньої програми, інтереси здобувача та потреби суб'єкта господарювання;

- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;

- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

4.1.4. НУ «Запорізька політехніка» за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, задіяним в організації навчання за дуальною формою.

4.1.5. НУ «Запорізька політехніка» може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.1.6. Для контролю якості освіти НУ «Запорізька політехніка» проводить регулярні зустрічі зі суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечує зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі куратора про відповідність програми навчання на робочих місцях потребам здобувача.

4.1.7. НУ «Запорізька політехніка» забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

4.2. Для суб'єкта господарювання:

4.2.1. Суб'єкт господарювання може звертатися до НУ «Запорізька політехніка» з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти.

4.2.2. Суб'єкт господарювання може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх і навчальних програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм та освітніх компонентів.

4.2.3. Суб'єкт господарювання призначає координатора від суб'єкта господарювання для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із НУ «Запорізька політехніка».

4.2.4. Суб'єкт господарювання призначає здобувачеві освіти наставника з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.

4.2.5. Суб'єкт господарювання проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти на виробництві.

4.2.6. Суб'єкт господарювання контролює забезпечення здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці.

4.2.7. Суб'єкт господарювання створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти на робочому місці (наставників).

4.2.8. Суб'єкт господарювання організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани;

4.2.9. Координатор від суб'єкта господарювання:

- відповідає за співпрацю із НУ «Запорізька політехніка» з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію із НУ «Запорізька політехніка»;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.2.10. Наставник

- здійснює безпосереднє керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача освіти до робочого місця;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками НУ «Запорізька політехніка»;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місця, в тому числі на базі НУ «Запорізька політехніка».

4.2.11. Суб'єкт господарювання може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам НУ «Запорізька політехніка».

4.2.12. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

5. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ, ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РОБОТОДАВЦІВ

Критеріями досягнення очікуваних результатів є:

5.1. Для НУ «Запорізька політехніка»:

підвищення конкурентоспроможності Університету на ринку освітніх послуг;

доступність до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів діяльності, за якими Університет готує здобувачів вищої освіти;

підвищення якості освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог стейкхолдерів;

розширення можливостей для професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників;

розширення можливостей для прикладних наукових досліджень.

5.2. Для здобувача вищої освіти:

поєднання отриманих теоретичних знань з практичним досвідом роботи на одному чи кількох підприємствах, в установах чи організаціях;

збільшення шансів на отримання постійної роботи відразу після закінчення Університету;

наявність до закінчення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення власного кар'єрного шляху;

можливості отримання грошової винагороди в процесі навчання.

5.3. Для Суб'єктів господарювання:

вплив на процес підготовки фахівця з метою наближення результатів навчання до потреб суб'єкта господарювання;

отримання кваліфікованих фахівців, готових працювати на належному рівні без додаткових витрат на їх первинне ознайомлення з робочими процесами на підприємстві, в установі чи організації або на перепідготовку;

відбір (під час навчання) найталановитіших здобувачів вищої освіти для запрошення на роботу після закінчення навчання в Університеті.

6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

6.1. Фінансування навчання за дуальною формою здійснюють коштом державного бюджету, коштом юридичних (фізичних) осіб, коштом суб'єктів господарювання та з інших джерел, не заборонених законодавством.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення набуває чинності на наступний день після його введення у дію наказом керівника Університету.

7.2. Норми Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» та інших нормативних документів університету у частині організації навчання за дуальною формою здобуття освіти застосовуються з урахуванням вимог цього Положення.